

# Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 08.10.1974, sp. zn. 7 Co 207/74, ECLI:CZ:NS:1974:7.CO.207.1974.1

**Číslo:** 45/1975

**Právní věta:** Splnil-li pracovník podmínky nároku na přiznání poměrného starobního důchodu podle ustanovení § 12 zákona č. 101/1964 Sb., /1/ po vzniku nároku na tento důchod dále pracoval a nepobíral ani invalidní ani poměrný starobní důchod, pak se jeho nárok na poměrný starobní důchod zvyšuje podle ustanovení § 17 zákona č. 101/1964 Sb., /2/ ale nárok na plný starobní důchod mu již nevznikne.

**Soud:** Nejvyšší soud České soc. rep.

**Datum rozhodnutí:** 08.10.1974

**Spisová značka:** 7 Co 207/74

**Číslo rozhodnutí:** 45

**Číslo sešitu:** 9-10

**Typ rozhodnutí:** Usnesení

**Hesla:** Důchod, Sociální zabezpečení

**Předpisy:** 101/1964 Sb. § 12  
§ 17 121/1975 Sb. § 17  
§ 22

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

*Č. 45/1975 sb. rozh.*

Splnil-li pracovník podmínky nároku na přiznání poměrného starobního důchodu podle ustanovení § 12 zákona č. 101/1964 Sb., /1/ po vzniku nároku na tento důchod dále pracoval a nepobíral ani invalidní ani poměrný starobní důchod, pak se jeho nárok na poměrný starobní důchod zvyšuje podle ustanovení § 17 zákona č. 101/1964 Sb., /2/ ale nárok na plný starobní důchod mu již nevznikne.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSR z 8. 10. 1974, [7 Co 207/74](#))

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze byl navrhovatelce přiznán poměrný starobní důchod, přičemž toto rozhodnutí vycházelo z doby 23 roků zaměstnání a průměrného měsíčního výdělku zjištěného za roky 1964 až 1968; důchod byl navrhovatelce přiznán do 1. 11. 1972, tedy jeden rok nazpět od podání žádosti o tento důchod.

Ve svém opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí navrhovatelka namítala, že pod vzniku

nároku na poměrný starobní důchod pracovala dále a splnila již podmínku 25 roků zaměstnání, takže jí měl být přiznán plný starobní důchod, a to aspoň v nejnižší výměře 400,- Kčs měsíčně.

Krajský soud v Ostravě zrušil rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení s odůvodněním, že navrhovatelka po splnění podmínek nároku na poměrný starobní důchod pracovala dále a že proto jí vznikl nárok na plný starobní důchod. Kromě toho dospěl soud prvního stupně k závěru, že průměrný měsíční výdělek je třeba počítat za roky 1963 až 1972, což je pro navrhovatelku příznivější, protože navrhovatelka po vzniku nároku na důchod pracovala nepřetržitě dále a je proto třeba postupovat podle ustanovení § 9 odst. 2, věta druhá, zákona č. 101/1964 Sb.

V odvolání proti usnesení soudu prvního stupně Úřadu důchodového zabezpečení namítal, že mu bylo usnesením soudu prvního stupně neprávem uloženo přiznat navrhovatelce plný starobní důchod, protože pracovníku, jemuž vznikl nárok na poměrný starobní důchod, nemůže již vzniknout nárok na plný starobní důchod, ani když po vzniku nároku na poměrný starobní důchod dále pracuje; zda dobu dalšího zaměstnání se poměrný starobní důchod zvyšuje podle ustanovení § 17 zákona č. 101/1964 Sb., nezmění se však na plný starobní důchod. Kromě toho bylo dodatečně zjištěno, že navrhovatelka se narodila 14. 4. 1908, nikoli 14. 4. 1909, což má vliv na to, že navrhovatelce náleží zvláštní přírůstek podle čl. I zákona č. 161/1968 Sb.

Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Jestliže pracovník splnil podmínky nároku na poměrný starobní důchod podle ustanovení § 12 zákona č. 101/1964 Sb., po vzniku nároku na tento důchod dále pracoval a nepobíral ani invalidní, ani poměrný starobní důchod, pak se jeho nárok na poměrný starobní důchod zvyšuje podle ustanovení § 17 téhož zákona, avšak nárok na plný starobní důchod již mu nevznikne. To vyplývá z ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 101/1964 Sb., podle něhož po dovršení 25 roků zaměstnání se nárok na poměrný starobní důchod zvyšuje podle ustanovení o zvyšování nároku na plný starobní důchod.

I když tedy pracovník po splnění podmínek nároku na poměrný starobní důchod dále pracoval a dosáhl 25 roků zaměstnání, nevznikne mu nárok na plný starobní důchod. Další doba zaměstnání po vzniku nároku na poměrný starobní důchod má vliv pouze na výši poměrného starobního důchodu; až do dovršení doby 25 roků zaměstnání se poměrný starobní důchod zvyšuje podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 101/1964 Sb. o 2 % průměrného měsíčního výdělku za každý odpracovaný rok; po dovršení 25 roků zaměstnání se poměrný starobní důchod zvyšuje podle ustanovení § 17 odst. 3 téhož zákona o 4 % průměrného měsíčního výdělku za každý rok zaměstnání a při neukončeném roku zaměstnání o 1 % průměrného měsíčního výdělku za každé tři měsíce zaměstnání (§ 16 odst. 1 zákona č. 101/1964 Sb.).

Soud prvního stupně tedy pochybil, když uložil odpůrci, aby navrhovatelce přiznal plný starobní důchod.

Vzhledem k tomu, že navrhovatelka se narodila dne 14. 4. 1908 a nikoli dne 14. 4. 1909, nelze považovat za správný ani závěr soudu prvního stupně, že navrhovatelce je třeba vypočítat průměrný měsíční výdělek z let 1963 až 1972. podmínkou zjišťování průměrného měsíčního výdělku podle ustanovení § 9 odst. 2, věta druhá, zákona č. 101/1964 Sb. je to, že pracovník byl po vzniku nároku na plný nebo poměrný starobní důchod nepřetržitě zaměstnán. Tuto podmínku však navrhovatelka nesplňuje. Navrhovatelka, která vychovala jedno dítě, splnila podmínky vzniku nároku na poměrný starobní důchod dnem 14. 4. 1968, kdy dovršila 60. rok věku a vykazovala 22 roků a 54 dny zaměstnání. K tomuto dni vzniku nároku však navrhovatelka nebyla zaměstnána, protože naposledy

pracovala v srpnu 1966 a pak teprve od 1. 11. 1968. Došlo tedy u ní k přerušení zaměstnání a nelze použít ustanovení § 9 odst. 2, věta druhá, zákon č. 101/1964 Sb. Soud prvního stupně ovšem vycházel z toho, že navrhovatelka se narodila teprve dne 14. 4. 1909.

Z uvedených důvodů bylo usnesení soudu prvního stupně zrušeno. Bude povinností soudu prvního stupně, aby ve věci dále jednal a znovu rozhodl, vycházející z právních závěrů shora uvedených; zároveň rozhodne o nákladech odvolacího řízení.

1) Srov. nyní § 17 zákona č. 121/1975 o sociálním zabezpečení.

2) Srov. nyní § 22 zákona č. 121/1975 Sb. o sociálním zabezpečení.